

Međunarodna organizacija za zakonsko mjeriteljstvo

Zakonsko mjeriteljstvo obuhvaća sve radnje za koje su propisani zakonski zahtjevi, a koje se odnose na mjerenje, mjerne jedinice, mjerila i mjerne metode te koje provodi vlada ili se provode u ime vlade radi osiguravanja odgovarajuće razine vjerodostojnosti mjernih rezultata u zakonski uređenome području na nacionalnoj razini.

(OIML D 1, Elementi za zakon o mjeriteljstvu)

OIML: Tko smo?

OIML je međuvladina organizacija osnovana 1955. godine za razvoj suradnje u zakonskom mjeriteljstvu.

Čine ga države članice koje su ratificirale ugovor te dopisni članovi, a uzajamno tijesno surađuje s međunarodnim organizacijama kao što su Dogovor o metru i ILAC.

Njegovi su ciljevi razvoj međusobnog obavješćivanja, priznavanja, povjerenja i suradnje tako da svaka država članica može imati koristi od rada u zakonskom mjeriteljstvu koji obavljaju druge države.

Tehnički rad OIML-a odvija se u sedamdesetak tehničkih odbora i pododbora sastavljenih od stručnjaka iz država članica; doprinos tomu daje i veći broj drugih država i povezanih organizacija.

OIML objavljuje međunarodne preporuke koje su model tehničkih propisa, a koje u smislu Sporazuma WTO TBT predstavljaju "međunarodne norme".

On također objavljuje dokumente i upute, a 1991. godine uspostavio je sustav potvrđivanja čiji je cilj olakšati proizvođačima dobivanje nacionalnih odobrenja u svijetu.

Osim sustava potvrđivanja, OIML također je uspostavio Sporazum o međusobnome priznavanju te nastavlja razvijati sustave potvrđivanja i priznavanja.

Međunarodni ured za zakonsko mjeriteljstvo, sjedište organizacije, tromjesečno objavljuje glasilo OIML-a i održava obuhvatnu mrežnu stranicu čiji je cilj prijenos informacija što je moguće širemu krugu korisnika.

Koristi od zakonskog mjeriteljstva

Zakonsko mjeriteljstvo doprinosi gospodarstvu i društvu osiguranjem vjerodostojnosti mjerenja za trgovinu, zaštitu zdravlja, društvo, zaštitu okoliša i provedbu zakona, a posebno za osiguranje dokaza o njihovoj vjerodostojnosti.

- Za gospodarstvo, zakonsko mjeriteljstvo smanjuje sporove i potrebu za opetovanjem mjerenja te štiti one trgovinske partnere koji nemaju ni sposobnost ni sredstva za provedbu svojih vlastitih mjerenja. Ono doprinosi poštenoj trgovini i, općenitije, olakšava unutrašnju i međunarodnu trgovinu. To je ključni čimbenik za gospodarski razvoj.
- Što se tiče zdravlja, zakonsko mjeriteljstvo omogućuje liječnicima da se oslone na svoje medicinske instrumente i analize medicinskih laboratorija, što čini dijagnozu pouzdanijom. Ono doprinosi točnosti mjerenja koja se obavljaju za farmaceutske i medicinske obradbe (kirurgija, radioterapija itd.), što poboljšava njihovu djelotvornost i sigurnost.
- Sigurnost ljudi također zahtijeva pouzdana mjerenja, a ona se oslanjaju na zakonsko mjeriteljstvo (tlak, maksimalno opterećenje opreme itd.).
- Zakonsko mjeriteljstvo omogućuje da se politike zaštite okoliša temelje na pouzdanim mjernim podacima i da se djelotvorno primjenjuju.
- Konačno zakonsko mjeriteljstvo dovodi do poštenije provedbe zakona (dokazna mjerenja za sigurnost prometa i drugi zakoni i propisi). Ono služi kao oslonac za donošenje odluka službenicima koji provode zakon i sudovima te štiti pojedince.

Uloga OIML-a

Obujam

Vaganje

Duljina

Pretpakovine

Medicinski

Sigurnost

Potpora zakonskom uređivanju

Za svako tijelo koje zakonski uređuje određeno područje sastavljanje nacionalnoga propisa zahtijeva da se prouče tehnički aspekti i da se postigne konsenzus među nacionalnim interesnim skupinama o zahtjevima koje treba prihvatiti. Također se zahtijeva postizanje konsenzusa na međunarodnoj razini koji zahtijeva Sporazum o tehničkim preprekama trgovini Međunarodne trgovinske organizacije.

Nacionalna tijela koja zakonski uređuju područje mjeriteljstva nalaze u OIML-u izvor mjerodavnosti koji je već proučio tehničke aspekte koji se odnose na mjeriteljska pitanja i o čemu je već postignut konsenzus na međunarodnoj razini uzimajući u obzir sve interesne skupine. To se primjenjuje na mjeriteljske probleme u trgovini, ali također i u zaštiti zdravlja, sigurnosti i okoliša.

Publikacije OIML-a olakšavaju pripremu i prihvaćanje nacionalnih propisa i osiguravaju poštivanje zahtjeva WTO-a za donošenje propisa. Ta se potpora tijelima koja donose propise odnosi na:

- vlasti koje sastavljaju propise iz područja zakonskog mjeriteljstva i
- vlasti koje sastavljaju tehničke propise kojima se zahtijevaju mjerenja.

Tom ulogom OIML šteti sredstva svim nacionalnim tijelima koja provode zakonsko uređivanje i doprinosi ciljevima WTO-a.

Za ispunjavanje te funkcije periodično se pregledava primjenjivost publikacija OIML-a te se, kad su potrebne njihove prilagodbe zbog novih tehnologija, poduzima preradba tih publikacija.

Potpora nacionalnim vlastima u provedbi propisa

Za provedbu propisa zahtijeva se ocjena sukladnosti zakonski uređenih proizvoda i mjerenja koja se provode u tome procesu provedbe propisa u svim navedenim područjima. Za tu se ocjenu sukladnosti zahtijevaju sredstva i instalacije iz područja mjeriteljstva koje nisu uvijek dostupne u svim zemljama i čije bi samostalno uspostavljanje u svakoj zemlji bilo preskupo. Prema tomu nužna je zajednička uporaba instalacija i sredstava s drugim zemljama.

OIML je uspostavio međunarodni sustav za tipno odobrenje mjerila, koji bi trebao biti praćen međunarodnim sustavima za pojedinačno potvrđivanje mjernih rezultata. Ti se sustavi mogu uzeti u obzir u primjeni nacionalnih propisa, štedeći tako troškove i sredstva te osiguravaju poštivanje zahtjeva WTO-a za mjeriteljske aspekte.

Za provedbu te funkcije treba periodično provjeravati svrhovitost sustava OIML-a te kad su nužne prilagodbe, poduzimati njihovu preradbu.

Potpora korisnicima u zakonski neuređenu području

Veći broj korisnika mjerenja nema visoke sposobnosti i vještine u mjeriteljstvu te sami nisu u mogućnosti vrednovati pouzdanost mjerne opreme i vjerodostojnost provedenih mjerenja.

OIML osigurava korisnicima tehničke zahtjeve koji imaju savjetodavnu narav kad odabiru mjerilo, kad ga upotrebljavaju ili daju umjeravati, ovjeravati ili održavati uslužnoj tvrtki. Te publikacije OIML-a omogućuju korisnicima da steknu povjerenje u mjerne rezultate koje upotrebljavaju.

Kao primjer, uporabom publikacija i sustava potvrđivanja OIML-a kao referencije, liječnici mogu dobiti veće povjerenje u analize u medicinske laboratorije, pojedinci se mogu oslanjati na poštnu primjenu mjerenja od strane vlasti koje provode propise, industrija može imati povjerenje u mjerenja koja se provode zbog sigurnosti hrane, okoliša itd.

Olakšavanje trgovine

Da bi se pravilno i nesmetano odvijao slobodan tijek unutrašnje i međunarodne trgovine zahtijevaju se odgovarajuće infrastrukture: naprimjer banke, prijevoz, telekomunikacije ili školstvo. Treba međutim također osigurati određenu razinu povjerenja, a za to je potrebna posebna infrastruktura: mjeriteljstvo, akreditacija i potvrđivanje.

Bez povjerenja u mjerne rezultate mjerenja se umnogostručuju, povećavaju se kašnjenja, nastaju sporovi te slabi trgovinska djelotvornost.

U svojim preporukama OIML utvrđuje normativne i/ili tehničke zahtjeve i osigurava priznat sustav potvrđivanja koji olakšava uspostavu povjerenja u mjerenja koja se provode u unutrašnjoj i međunarodnoj trgovini. Time OIML ubrzava trgovinu i uklanja troškove koji nastaju iz umnogostručivanja mjerenja ili iz sporova.

Razmjena znanja i mjerodavnosti

OIML je zajednički izvor za nacionalne službe zakonskog uređivanja i za mjeriteljske institute za razmjenu podataka o zakonskim i svakodnevnim problemima mjeriteljstva.

Preko te organizacije članovi OIML-a mogu dobiti pristup tehničkim podatcima koji se odnose na nove mjerne tehnologije, njihovu provedbu i pouzdanost, metode ispitivanja i vrednovanja mjerne opreme itd.

Mnogi također imaju redovite kontakte sa svojim kolegama iz drugih država članica tako da mogu imati koristi od međusobne razmjene iskustva, postavljati pitanja, međusobno se posjećivati, razmjenjivati stručnjake, u suradnji razvijati studije, planirati zajedničke instalacije itd.

Zemlje u razvoju

OIML ima širok program za potporu zemljama u razvoju, čiji je cilj sljedeći:

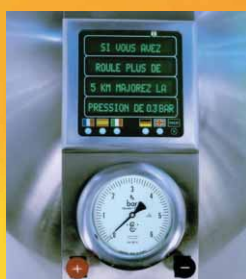
- olakšanje sudjelovanja zemalja u razvoju u radu OIML-a
- uzimanje u obzir posebnih potreba zemalja u razvoju u radu OIML-a
- opskrba zemalja u razvoju odgovarajućim uputama za razvoj zakonskog mjeriteljstva i
- olakšanje zemljama u razvoju pristupa tehničkoj pomoći i razvojnim programima za zakonsko mjeriteljstvo.

Put prema globalnomu mjeriteljskom sustavu

OIML omogućuje službama zakonskog mjeriteljstva, laboratorijima i proizvođačima pristup podacima o zakonskom mjeriteljstvu u državama članicama i dopisnim članicama. One preko OIML-a dobivaju podatke o propisima iz područja zakonskog mjeriteljstva, o postupcima za pristup tržištima, organizacijama sustava nacionalnoga zakonskog mjeriteljstva, adresama nacionalnih i mjesnih odgovornih tijela, nacionalnim postupcima ocjene sukladnosti, oznakama itd.

OIML zajedno s drugim međunarodnim organizacijama koje se bave s različitim aspektima mjeriteljstva kao što su Dogovor o metru (znanstveno mjeriteljstvo), ILAC (sljedivost putem akreditacije) te normizacijske organizacije (ISO, IEC) čini sastavni dio međunarodnog sustava. Taj sustav, povezivanjem svih aspekata mjeriteljstva i uspostavljanjem sporazuma o međunarodnoj prihvatljivosti i priznavanju, čini globalnu međunarodnu infrastrukturu za mjeriteljstvo, globalni mjeriteljski sustav koji odgovara potrebama pojedinih država i regija kako bi se mogle suočiti s izazovima globalizacije i kako bi se osigurao povoljan mjeriteljski okoliš za društveni i gospodarski napredak i blagostanje.

Ključne brojke (svibanj 2005.)

Države članice	59
Dopisni članovi	50
Objavljene preporuke na snazi	116
Objavljeni dokumenti	28
Objavljeni rječnici	3
Potvrde	1387
Tehnički odbori i pododbori	18 + 50

www.oiml.org

Organisation Internationale de
Métrologie Légale

Sjedište: Bureau International de Métrologie
Légale

11, rue Turgot
F-75009 Paris
France

Tel: + 33 (0)1 48 78 12 82
Faks: + 33 (0)1 42 82 17 27
biml@oiml.org

